

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
32016637	Cosme López Rodríguez	Rúa (A)	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IFC	Informática e comunicacións	CD2IFC000100	Sistemas microinformáticos e redes	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1708	Sustentabilidade aplicada ao sistema produtivo	2024/2025	1	30	36

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	LAURA PÉREZ SÁNCHEZ
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Dirixímonos cara unha sociedade do coñecemento e do saber, onde a tecnoloxía forma parte tanto da vida cotiá de todas e todos, como dos procesos produtivos dos diferentes sectores industriais. Sen dúbida algunha, atopámonos ante un tempo de cambio onde a conciencia social irrompe con forza e a mensaxe dun mundo cada vez máis xunto e sostible é inseparable das prácticas empresariais.

Por todo isto, a formación adquire cada vez máis importancia en sociedades altamente desenvolvidas e os rápidos avances e cambios tecnolóxicos do sector fan que se demanden profesionais cunha actitude favorable cara á autoformación e cara a outros coñecementos adquiridos como, no caso que nos ocupa, coñecementos en torno a prácticas cada vez máis sostibles e respectuosas co medio ambiente e cós valores da sociedade na que lles tocou vivir.

Neste contexto, a sustentabilidade convértese nun alicerce fundamental para garantir un futuro no que o progreso tecnolóxico e industrial poida convivir en harmonía co respecto polo medio ambiente. A sociedade demanda solucións innovadoras que non só sexan eficaces a nivel produtivo, senón que tamén minimicen o impacto ambiental e contribúan a preservar os recursos para as futuras xeracións.

Os centros educativos dispoñen de autonomía pedagóxica, organizativa e de xestión económica, para o desenvolvemento das ensinanzas e a súa adaptación ás características concretas do contorno socioeconómico, cultural e profesional. Por este motivo, o currículo oficial desenvolverase e concretarase no marco xeral do proxecto educativo de Centro e en función das características do seu contorno produtivo e do seu alumnado. Este desenvolvemento será levado a cabo mediante as programacións didácticas de cada un dos módulos profesionais que compoñen o ciclo formativo, entre as que se atopa a presente.

No caso que nos ocupa, situámonos no IES Cosme López Rodríguez (A Rúa de Valdeorras 2, Ourense). Este centro está situado nun concello cunha poboación de non máis de 5000 habitantes, no que se localizan diversas empresas minoristas do sector servizos con franquicias de empresas informáticas como BEEP ou APP, nun radio non superior a 20 quilómetros. Tamén é salientable a presenza de diversas asesorías, bancos e axencias de seguros onde o alumnado poderá desenvolver a súa fase de Formación en Centros de Traballo. Na mesma localidade existe tamén un colexio de titularidade pública, que é o CEIP Manuel Respino e outro de titularidade privada denominado CPR Pablo VI Fátima, así como un centro de saúde, un pavillón de deportes, unha área recreativa e un paseo fluvial.

O centro é de ensino secundario e acoden a el entre aproximadamente 300 alumnos. A oferta está formada por catro cursos da ESO, dous de bacharelato, dous cursos de formación profesional básica e dous de ciclo medio de Sistemas Microinformáticos e Redes.

Os catro grupos dos ciclos de informática dispoñen de aula propia dotada de ordenadores, máis unha aula-taller. O Centro tamén dispón de biblioteca, salón de actos, ximnasio e unha cafetería.

O alumnado é moi variado e provén de toda a comarca de Valdeorras, pertencendo un número importante deles a zonas rurais. Algúns desprázanse ata o Centro no transporte escolar e outros en vehículos particulares, co esforzo engadido que isto supón. A maioría de alumnos/as teñen accedido ao ciclo a través da ESO e un número importante provén da Formación Profesional Básica, sendo o seu nivel inicial de coñecementos bastante homoxéneo, así como a súa idade e o grao de madurez.

Neste ciclo formativo proporciónase unha formación profesional de grao medio que facilita a incorporación ao mercado laboral ou a continuidade de estudos a través de diversos ciclos formativos de grao superior.

O desenvolvemento curricular de este módulo ten como referencia de partida o Real decreto 1691/2007, do 14 de decembro (BOE no 3446 do 17 de xaneiro de 2008), onde se establece o currículo do ciclo Sistemas Microinformáticos e Redes.

O perfil profesional deste título, se ben céntrase na capacidade dos estudantes de saber instalar, configurar e manter sistemas informáticos, non deixa de lado a importancia de aplicar os protocolos establecidos en relación ao respecto polo medio ambiente. Así, o módulo de Sustentabilidade Aplicada ao Sistema Produtivo ten como finalidade o desenvolvemento de coñecementos e competencias básicas en economía verde, sustentabilidade e impacto ambiental na actividade produtiva do, no caso que nos ocupa, sector tecnolóxico, abrangando aspectos tales como:

- Desenvolvemento sustentable de acordo aos marcos e acordo internacionais.
- Identificación dos retos ambientais e sociais, así como a proposición de accións para minimalos.
- Plantexamento de produtos e servizos responsables.
- Realización de actividades sostibles de cara a unha economía circular.
- Análise do plan de sustentabilidade de empresas do sector.

A formación do módulo e de carácter transversal e, polo tanto, contribúe a acadar os obxectivos xerais n), o), p), q), r) do ciclo formativo e as competencias j), k), l), m), n), p), q), r), u), v), w).

Así, dado todo o plantexado ata o de agora, as liñas de actuación no proceso de ensino-aprendizaxe que permiten acadar os obxectivos do módulos versan sobre:

- Emprego das fontes de información para a elaboración das prácticas sustentables, no caso que nos ocupa, no sector informático.
- Posta en práctica das técnicas activas de desenvolvemento sustentable.
- Identificación dos procesos de produción e criterios de sustentabilidade aplicados.
- Preparación de planes de sustentabilidade, identificando os aspectos ASG e xustificando accións para a súa xestión no sector tecnolóxico.
- Familiarización coas métricas de avaliación do desenvolvemento da empresa de acordo cós estándares de sustentabilidade máis empregados.
- Elaboración de informes de sustentabilidade de acordo a un plan e indicadores propostos.
- Análise dos principais marcos e acordos internacionais de sustentabilidade.

Finalmente cabe sinalar que as liñas de actuación no proceso de ensino-aprendizaxe debe abranguer aspectos tales como:

- Emprego de catálogos e documentación en lingua estranxeira.
- Emprego de recursos en Internet para a busca de estratexias de sustentabilidade.
- Aprendizaxe a través de grupos de traballo heteroxéneos.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Aspectos Ambientais, Sociais e de Gobernanza relativos á sustentabilidade	Identificación dos aspectos ASG relativos á sustentabilidade nos marcos internacionais	5	12
2	Retos ambientais e sociais	Caracterización dos retos ambientais e sociais	5	12
3	Sustentabilidade no desempeño profesional e persoal	Aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e no entorno persoal	6	18
4	Economía verde e circular	Plantexamento de produtos e servizos responsables	6	18
5	Produtos, servizos e actividades sustentables	Realización de actividades sustentables minimizando o seu impacto no medio ambiente	6	18
6	A empresas e os seus planes de sustentabilidade	Análise dun plan de sustentabilidade dunha empresa	8	22

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Aspectos Ambientais, Sociais e de Gobernanza relativos á sustentabilidade	5

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Describiuse o concepto de sustentabilidade, establecendo os marcos e os acordos internacionais asociados ao desenvolvemento sustentable
CA1.2 Identifícaronse os piares ambientais, sociais e de gobernanza que inflúen no desenvolvemento sustentable das organizacións empresariais

Criterios de avaliación
CA1.3 Relacionáronse os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS) coa súa importancia para a consecución da Axenda 2030
CA1.4 Analizouse a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándoos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización
CA1.5 Identificáronse os principais estándares de métricas para a avaliación do desempeño en sustentabilidade, os seus indicadores e o seu papel, segundo a lexislación vixente e as futuras regulacións en desenvolvemento
CA1.6 Describiuse o investimento socialmente responsable (ISR) e o papel que desempeñen os analistas financeiros e investidores

4.1.e) Contidos

Contidos
Piares ambientais, sociais e de gobernanza transcendentos no desenvolvemento sustentable das organizacións.   Obxectivos do Desenvolvemento Sustentable. Relevancia para a consecución da Axenda 2030.   Principais estándares de medición da sustentabilidade. Indicadores. Lexislación vixente.   Marcos e acordos internacionais da sustentabilidade.   Identificación dos aspectos sociais e de gobernanza (ASG) nas organizacións.   Definición de investimento socialmente responsable (ISR): criterios éticos, ambientais e sociais. Tipos de ISR.   Introdución ao concepto de sustentabilidade. Repercusión na economía globalizada.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Retos ambientais e sociais	5

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse os principais retos ambientais e sociais
CA2.2 Relacionáronse os retos ambientais e sociais co desenvolvemento da actividade económica
CA2.3 Analízase o efecto dos impactos ambientais e sociais sobre as persoas e os sectores produtivos
CA2.4 Identifícanse as medidas e as accións encamiñadas a minimizar os impactos ambientais e sociais
CA2.5 Analízase a importancia de establecer alianzas e de traballar de maneira transversal e coordinada para abordar con éxito os retos ambientais e sociais, e lograr os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable

4.2.e) Contidos

Contidos
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica. Principais retos ambientais e sociais: superpoboación, cambio climático, consumo de auga e materias primas, economía circular, deforestación, contaminación, enerxías renovables (hidróxeno verde, eólica, solar etc.), descarbonización etc. Alianzas e sinerxias público-privadas para o logro dos ODS. Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Sustentabilidade no desempeño profesional e persoal	6

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Establece a aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Identifícanse os ODS máis relevantes para a actividade profesional que realizan
CA3.2 Analizáronse os impactos reais e potenciais relacionados cos ODS
CA3.3 Analizáronse as actitudes persoais na consecución dos ODS
CA3.4 Identifícanse as prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS

4.3.e) Contidos

Contidos
Riscos, impactos reais e potenciais relacionados cos ODS. Adopción de prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS. Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente. Contribución das actitudes persoais na consecución dos ODS.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Economía verde e circular	6

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Propón produtos e servizos responsables tendo en conta os principios da economía circular	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Determináronse os modelos de produción e consumo actual
CA4.2 Analizouse o ciclo de vida do produto
CA4.3 Identifícaronse os principios da economía verde e circular
CA4.4 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción
CA4.5 Aplicáronse principios de ecodeseño
CA4.6 Identifícaronse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados

4.4.e) Contidos

Contidos
Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.   Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.   Análise de sustentabilidade do ciclo de vida de produtos e servizos.   Identificación dos procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados.   Produtos sustentables: ecodeseño.   Características principais dos modelos de produción e consumo actual en produtos e servizos.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Produtos, servizos e actividades sustentables	6

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Realiza actividades sustentables minimizando o impacto destas no ambiente	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Caracterizouse o modelo de produción e consumo actual
CA5.2 Identificáronse os principios da economía verde e circular
CA5.3 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción
CA5.4 Avaliouse o impacto das actividades persoais e profesionais
CA5.5 Aplicáronse principios de ecodeseño
CA5.6 Aplicáronse estratexias sustentables
CA5.7 Analizouse o ciclo de vida do produto
CA5.8 Identificáronse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados
CA5.9 Aplicouse a normativa ambiental

4.5.e) Contidos

Contidos
Aplicación dos principios da economía verde e circular.
Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción.
Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables.

Contidos
Análise das fases do ciclo de vida do produto.
Cumprimento de normativa ambiental.
Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.
Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais.
Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables.
Aplicación de estratexias sustentables.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	A empresas e os seus planes de sustentabilidade	8

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Analiza un plan de sustentabilidade dunha empresa do sector, identificando os seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustifica accións para a súa xestión e a súa medición	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identifícanse os principais grupos de interese da empresa
CA6.2 Analizáronse os aspectos ASG materiais, as expectativas dos grupos de interese e a importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais
CA6.3 Definíronse accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados
CA6.4 Determináronse as métricas de avaliación do desempeño da empresa de acordo cos estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados
CA6.5 Elaborouse un informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos

4.6.e) Contidos

Contidos
Elaboración dun informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos.
Establecemento das métricas de avaliación acerca do desempeño da empresa tendo en conta os estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados.
Análise de todos os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza, das expectativas dos grupos de interese e da importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais.
Accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e a aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados.
Identificación dos principais grupos de interese da empresa.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

A avaliación das aprendizaxes do alumnado realizarase a través dos criterios de avaliación asociados aos resultados de aprendizaxe establecidos para o módulo no currículo.

Estes criterios de avaliación recolléronse agrupados para cada resultado de aprendizaxe e desagregáronse ao longo das unidades didácticas.

Por outra banda, debe considerarse que a avaliación terá un carácter continuo, polo que será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas para o módulo profesional.

MÍNIMOS ESIXIBLES:

Os mínimos esixibles para a superación efectiva do módulo, son os establecidos previamente nesta programación como tales, a través dos "Criterios de avaliación" que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado" para cada unha das unidades didácticas anteriormente expostas.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

A obtención da cualificación final será o resultado de aplicar os seguintes criterios de Cualificación:

- Probas escritas e/ou prácticas:

- Terán un peso do 50% sobre a nota da avaliación.
- As probas puntuaranse de 0 a 10 puntos.
- Para superar cada proba a nota deberá ser igual ou superior a 5 puntos.
- Calcularase a media de tódalas probas realizadas durante cada avaliación, tendo en conta a ponderación do peso por unidade didáctica.

- Para superar cada avaliación deberán superarse tódalas probas realizadas.
- Nalgunha unidade de traballo as probas poderán ser substituídas pola entrega dalgún traballo, que terá o mesmo peso na avaliación que as probas.

- Traballos e/ou Actividades:

- Serán de carácter obrigatorio.
- Terán un peso do 50% sobre a nota da avaliación.
- Calcularase a media de todas as realizadas durante cada avaliación, tendo en conta a ponderación do peso por unidade didáctica.
- Avaliarase o grao de consecución dos obxectivos.
- Terase en consideración: actividades propostas e traballos, entre outros.

Despois de cada avaliación, ou durante a mesma se houberse tempo suficiente, poderá realizarse unha recuperación das partes suspensas.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN:

Para a avaliación dos criterios de avaliación o docente vai a considerar os seguintes instrumentos:

- Probas escritas e/ou prácticas: O alumnado deberá realizar unha serie de probas nas que se avaliarán as unidades didácticas. En cada avaliación analizaranse unha ou varias probas parciais que permitirán ao alumno ir superando unidades didácticas.

Poderanse agrupar unidades didácticas en probas cando o profesor considere preciso.

- Traballos/Actividades: Nas avaliacións o profesor solicitará a entrega dalgúns traballos e/ou actividades de aprendizaxe resoltas, que o alumnado deberá presentar en tempo e forma. Estas actividades propostas, nalgúns casos, serán individuais e, noutros, grupais.

A final de curso, realizarase unha proba de recuperación global, que coincidirá coa proba para alumnado con perda de dereito a avaliación continua, na que o alumnado poderá recuperar a materia pendente. Cada alumno/a deberá examinarse soamente das unidades didácticas que non tivera superadas con anterioridade. Tamén se poderá solicitar a realización dalgunhas tarefas como parte da recuperación/perda de dereito, ponderando neste caso o 50% da nota a proba e o 50% os traballos solicitados. Para a recuperación/perda de dereito, en caso de que o profesor o considere, poderase valorar exclusivamente as prácticas solicitadas ponderando estas o 100% da nota final.

SISTEMA DE AVALIACIÓN

a. Avaliación parcial

A nota da avaliación terá unha cualificación enteira entre 1 e 10, resultado da media ponderada das notas obtidas nas unidades completadas en dita avaliación. Para a ponderación de cada unha das unidades terase en conta o peso especificado no apartado 3 da programación. En caso de quedar algunha unidade incompleta, a ponderación terá en conta o número de sesións impartidas ata o momento da avaliación.

Para o alumnado que non aprobe algunha unidade, e se a temporalización o permite, podería realizarse unha proba de recuperación, tendo que volver a re-calcularse a nota da unidade de acordo coas condicións e sistema de avaliación descritos

anteriormente. O sistema de recuperación consistirá nun ou varios exames teóricos e/ou prácticos sobre os contidos das unidades didácticas non superadas no trimestre, que se realizarán antes da correspondente sesión de avaliación parcial. Para poder

presentarse ao mesmo, deberán entregarse previamente os traballos e/ou exercicios pendentes ou suspensos e obter neles unha cualificación de aprobado.

Se algunha unidade estivese suspensa (nota inferior a 5) e a media ponderada de tódalas unidades vistas ata o momento fose superior a 5, a nota da avaliación sería 4.

b. Avaliación final:

A nota obtida na Avaliación Final será igual á cualificación da Terceira Avaliación, sempre que estean superadas tódalas avaliacións do módulo. En caso contrario deberá realizarse, para a obtención da cualificación, unha proba final de acordo co

procedemento descrito no apartado 6.a.

ENSINANZA NON PRESENCIAL OU SEMIPRESENCIAL:

En caso de producirse unha situación de ensinanza non presencial ou semipresencial para o alumnado que non poida seguir a módulo dende a súa casa, sempre a criterio do profesorado e ante un motivo xustifico, como a falta de dispositivo (ordenador, móbil ou tableta), falta de conexión a Internet, problemas derivados da instalación de software necesario para facer algunha tarefa ou por motivos médicos ou de saúde, o profesor poderá non ter en conta as probas, traballos e exames (escritos ou prácticos no ordenador) que o alumnado non puidera realizar, e polo tanto non formarán parte da nota final do módulo.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Procedemento para definir as actividades de recuperación do alumnado que ten o módulo suspenso despois da última avaliación parcial anterior á avaliación final de xuño:

- Xefatura de estudos establecerá o período de recuperación.
- Ao inicio dese período proporcionarase ao alumnado un calendario de actividades de recuperación e unha lista de exercicios para facer e entregar nunhas datas. Estes exercicios terán que ser cualificados como aptos para poder realizar a proba. O alumnado que non entregue a lista de exercicios obrigatorios nas datas previstas, e sempre que a xuízo do profesor ou profesora exista unha causa xustificada, poderá entregar os exercicios pendentes nunha nova data que indique o profesor.
- Ao finalizar ese período farase unha proba escrita e/ou práctica.
- A nota final calcularase segundo os criterios expostos no apartado anterior.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado perderá o dereito á avaliación continua se supera o 10% de faltas de asistencia no módulo.

O deseño desta proba extraordinaria, que se realizará antes da avaliación final de módulos correspondente, tomará como referencia os mesmos criterios de avaliación e mínimos exixibles cos que se valorará ao resto de alumnos e alumnas.

O alumnado que perda o dereito á avaliación continua, para superar o módulo deberá superar unha proba escrita e/ou práctica.

O docente poderá solicitar a entrega das mesmas prácticas, boletíns de exercicios e traballos, ou similares ás entregadas polo alumnado con dereito a avaliación continua. De solicitarse, estas constiurán o 50% da nota, correspondendo o restante 50% á proba escrita e/ou práctica. No caso de non solicitarse, a proba escrita e/ou práctica constituirá o 100% da nota.

Para superar o módulo a nota final deberá ser igual ou superior a 5.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O ritmo de traballo virá determinado pola asimilación dos contidos por parte do alumnado.

Contémpanse tres niveis de seguimento da programación e de avaliación da propia práctica docente:

NIVEL INDIVIDUAL:

O profesorado que imparta o módulo fará un seguimento continuo da programación empregando a aplicación Web da Xunta de Galicia. Para a avaliación da práctica docente empregárase a enquisa de avaliación docente realizada ao alumnado, que é un cuestionario onde os alumnos poden avaliar o tipo de actividades que se fan na clase e a actividade docente do profesor.

O profesorado tamén terá en conta:

- A utilización dunha listaxe de control para comprobar os criterios de avaliación.
- As actividades de aula desenvolvidas, que recollen a información sistemática sobre as actividades docentes realizadas polo profesor e emitida polo mesmo, para realizar un autocontrol de ditas actividades.
- Recollida de datos para a xunta de avaliación, que recolle as conformidades e as non conformidades e as actuacións derivadas das non conformidades referentes ao alumnado (suspensos) e cumprimento da programación.

NIVEL DE CURSO:

As reunións de avaliación servirán tamén para facer seguimento da programación e coordinar a práctica docente entre os módulos dun mesmo curso.

Ademais farase unha memoria final do curso, na que, entre outros temas, trátase da porcentaxe da programación impartida, a realización de modificacións na mesma e as propostas de mellora para o seguinte curso académico.

NIVEL DE DEPARTAMENTO:

Farase o seguimento das programacións de tódolos módulos coa frecuencia mínima estipulada pola Administración Educativa e ademais durante o último trimestre do curso haberá como mínimo un profesor por ciclo adicado á revisión das programacións e á avaliación da práctica docente. Este grupo de profesores proporá ao departamento ao final do curso, modificacións nas mesmas baseándose na súa revisión particular, na experiencia docente dos profesores que impartiron cada módulo e na práctica docente dos mesmos. As propostas anteriores que sexan aprobadas polo departamento, serán levadas a cabo ao principio do curso seguinte polos profesores de cada módulo.

8. Medidas de atención á diversidade**8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial**

Na avaliación inicial teranse en conta os seguintes aspectos:

- 1.- Informes da etapa educativa anterior: cursos realizados con anterioridade que poden ter repercusión na materia que nos ocupa, cursos finalizados, cursos non finalizados, outros datos académicos relevantes, de saúde e persoais
- 2.- Dificultades de tipo académico do alumnado
- 3.- Alumnado con necesidades especiais
- 4.- Experiencia laboral do alumnado e, no caso de que a teña, valoración da repercusión da mesma para a superación do módulo
- 5.- Valoración dos coñecementos en materia de informática

A avaliación inicial complementarase cunha reunión de todo o profesorado implicado na que se poden concluir orientacións específicas para os alumnos e para todo o grupo. A data desta reunión de avaliación inicial será celebrada na data determinada pola Xefatura de estudos

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

As medidas de reforzo teñen como obxectivo intentar axudar a superar algunha unidade didáctica a aqueles alumnos que NON acadaron os obxectivos mínimos esixibles.

Se se detectan dificultades de tipo académico poderanse tomar as seguintes medidas:

- Atención personalizada
- Adaptación dos obxectivos a cumprir
- Simplificación da materia teórica
- Adaptación das prácticas para facelas máis concretas e sinxelas
- Ampliación do tempo para realizar as actividades

- Incorporación de técnicas de estudo na dinámica da aula

Se as dificultades son de tipo psico-físicas, o profesorado do módulo xunto co departamento de orientación do centro tomarán as medidas oportunas para definir os obxectivos e a metodoloxía a utilizar cos alumnos que teñan necesidades especiais.

Ademais:

- As medidas de reforzo para os criterios de avaliación avaliados cunha proba escrita consistirán no repaso dos conceptos por parte do alumno, contando coa axuda do profesor.
- As medidas de reforzo para os criterios de avaliación avaliados cunha lista de cotexo consistirán na resolución de supostos cunha metodoloxía distinta e máis detallada. Estes supostos serán resoltos polo alumno sempre coa axuda do profesor.
- As medidas de reforzo para os criterios de avaliación avaliados cunha táboa de observación consistirán na proposta do profesor de cambio na actitude do alumno e o cambio de actitude por parte do alumno verificada polo profesor.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

En todas as sesións da aula estarán presentes a consideración e subliñado dos valores relacionados con:

- Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos. Farase especial atención a que ningún alumno limite a súa actividade condicionada polo prexuízos de xénero, da mesma maneira, o profesorado estará pendente de que na clase se considere a igualdade como un valor intrínseco ao grupo.
- Educación moral e cívica. Promoverase a colaboración entre o alumnado para a realización de tarefas poñendo especial atención ao respecto que se deben ter entre eles e a valorización da empatía.
- Educación ambiental. En todo momento, e dada a natureza do propio módulo, teranse en conta os procedementos de seguridade ambiental, uso selectivo do papel e sistemas de reciclaxe.
- Educación para o consumidor. Fomentarse o consumo responsable.
- Educación para a diversidade. En todo momento prestarase atención ao respecto e a aceptación aos diferentes, xa sexa por cultura, procedencia ou outras características sociais e personais. Se hai algún problema deste tipo pódese facer algunha actividade para comprender e acercar esas situacións que se descoñecen ou polas que teñen prexuízos.

Fomentarse:

- A participación diaria na clase, a comunicación e o diálogo.
- A puntualidade e asistencia.
- O respecto ás normas e o material que se use.

- O ser crítico e reflexivo ante as informacións.
- A colaboración de forma activa e efectiva.
- A familiarización co manexo da documentación.
- O saber asumir as responsabilidades relacionadas ca instalación e o manexo dos compoñentes dun sistema informático.
- A atención á limpeza dos equipos, e ó seu mantemento.
- O interese polos problemas básicos de seguridade e das precaucións a tomar.
- O asumir responsabilidades na organización dos datos para o seu uso polas aplicacións.
- O cumprimento da normativa vixente sobre o uso do software.
- A aplicación de medidas de seguridade física e da información no manexo do sistema.
- Ter unha actitude positiva respecto o seu traballo e ao dos demais.
- O participar, comunicarse, dialogar e empatizar cos demais.
- A colaboración nas tarefas de investigación que poidan xurdir, de forma que as responsabilidades estean equitativamente repartidas dentro do grupo.
- A cooperación na superación de dificultades que se presenten ó grupo, cunha actitude tolerante cara as ideas e as actitudes do resto dos compañeiros.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Como complemento ao desenvolvemento dos contidos do currículo, pódense plantexar dous tipos de actividades:

- Complementarias: proxección de documentais ou películas relacionados coas novas no eido da sustentabilidade aplicada ás tecnoloxías de información e as comunicacións ou con temas transversais.
- Extraescolares: no caso de que ó longo do curso se celebren actividades que aporten coñecementos complementarios á materia, valorarase a posibilidade de asistir ás mesmas.

Analizaranse todas aquelas actividades que se fagan no IES para participar naquelas que se consideren motivantes e dinamizadoras para o alumnado

10. Outros apartados

10.1) Ensino non presencial

METODOLOXÍA:

- En caso de producirse unha situación de ensino non presencial ou semipresencialidade, priorizaranse os mínimos esixibles restantes das unidades didácticas non tratadas ata dita situación.
- Impartiranse clases por videoconferencia en grupo. Nelas explicaranse os contidos e traballos propostos e resolveranse as dúbidas

que vaian xurdindo.

- Tamén se impartirán clases por videoconferencia individuais cando o alumnado manifeste ter dificultade para resolver unha actividade, para explicar comentarios/correccións das activades propostas e/ou para resolver dúbidas concretas ou no caso de confinamentos individuais.
- Para o seguimento do ensino non presencial será necesario un equipamento informático con conexión a internet, pero se o alumno presenta dificultades neste sentido debe pórse en contacto co titor para que dende o centro se lle empresten os medios necesarios para poder levar a cabo a teleformación.

ACTIVIDADES E MATERIAIS:

Durante todo o curso, e tamén no caso de confinamentos grupais ou individuais, farase uso da Aula Virtual Moodle, a través da cal se exporán contidos e actividades. Tamén se empregará un sistema de videoconferencia para impartir clases colectivas e individuais.

AVALIACIÓN:

A avaliación fundamentarase no exposto no apartado 5.

Se non é posible facer probas presenciais faranse probas online (mínimo unha por cada unidade) a través da Aula Virtual do centro ou a través do sistema de videoconferencia e sempre e cando o centro e o alumnado posúa o equipamento necesario para a súa realización.

No caso de que un alumno non poida realizar unha proba escrita e/ou práctica presencial (por estar confinado ou por outra circunstancia xustificada), tras a súa reincorporación, terá dereito a facer unha proba escrita e/ou práctica presencial de contido e dificultade similar.

O traballo diario avaliarase nas clases telemáticas por videoconferencia.

Os traballos prácticos propostos entregaranse na Aula Virtual do centro.

CUALIFICACIÓN:

A cualificación fundamentarase no exposto no apartado 5.

INFORMACIÓN AO ALUMNADO E AS FAMILIAS

O profesorado informará ao alumando a través de Abalar, da Aula Virtual do centro empregada durante todo o curso e a través do correo electrónico